

2. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Беззадова О.С.,
студ. гр. 11МБ ОА,
Таврійський державний агротехнологічний університет.
Науковий керівник – Сахно Л.А.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Система регулювання аудиторської діяльності в Україні здійснюється законами та інших регламентуючими документами, серед яких основним нормативним документом є Закон України «Про аудиторську діяльність».

Законом встановлено коло суб'єктів для яких проведення зовнішнього аудиту є обов'язковим. Можна констатувати, що згідно зі статтею 8 Закону України «Про аудиторську діяльність» за більшістю агропромислових підприємств вимога обов'язкового проведення аудиту не закріплена. У зв'язку з цим впровадження на таких підприємствах внутрішнього аудиту, на нашу думку, має великі перспективи.

Тому вивчення проблем та перспектив розвитку внутрішнього аудиту як засобу ефективної діяльності підприємства та пошук нових підходів до його вдосконалення є необхідною умовою для його впровадження у підприємстві.

Велику увагу приділяли проблемам внутрішнього аудиту на підприємстві такі відомі вітчизняні та зарубіжні науковці, як Н.А. Бортник, А.Н. Бортник, Ф.Ф. Бутинець, О.А. Олейник, В.П. Пантелеєв, В.Л.Бурцев, Л.І. Драгун та інші, що розглядали визначення внутрішнього аудиту.

Метою даного дослідження є з'ясування проблем та перспектив розвитку внутрішнього аудиту, а також обґрунтування необхідності впровадження його в діяльність агропромислових підприємств.

Внутрішній контроль – це система заходів, організованих керівництвом підприємства та здійснюваних на підприємстві з метою найбільш ефективного виконання всіма працівниками своїх обов'язків при здійсненні господарських операцій. Система внутрішнього контролю організовується керівництвом підприємства. Це перша і основна відмінність внутрішнього контролю від інших видів контролю.

Одним із видів внутрішнього контролю суб'єктів підприємницької діяльності є внутрішній аудит. Внутрішній аудит- це діяльність з оцінювання, яка організована в межах суб'єкта господарювання і яку виконує окремий відділ. Забезпеченню ефективності діяльності суб'єктів підприємницької діяльності багато в чому сприяють впровадження і правильна організація системи внутрішнього аудиту.[2]

Зовнішній і внутрішній види контролю об'єднуються спільною метою, що полягає в правильному і своєчасному відображенні господарських операцій у бухгалтерському обліку і звітності, законності господарських операцій і їх доцільності для підприємства, так, дані внутрішнього контролю допомагають керівництву підприємства та іншого управлінського персоналу, залежно від того, кому підпорядкована система внутрішнього контролю на підприємстві, отримувати оперативну інформацію про відхилення від нормальних умов здійснення господарських операцій, а дані зовнішнього контролю забезпечують замовника, а ним може бути керівник, власник чи акціонер, інформацією як про допущені протягом звітного періоду помилки та порушення, так і про недоліки організації самого внутрішнього контролю [1].

Ступінь взаємозв'язку між внутрішнім і зовнішнім контролем багато в чому залежить від особливостей функціонування конкретного підприємства. Так, деякі

підприємства можуть взагалі не піддаватися зовнішньому контролю, наприклад, якщо вони не підлягають обов'язковому зовнішнього аудиту; ініціативні аудиторські перевірки такі підприємства не проводять і не є учасниками фінансово-промислової групи. Варто відмітити, що при здійсненні цих видів контролю різняться і ступінь надійності інформації. Зовнішній аудит є незалежним, в той час як внутрішній – під контрольний власнику підприємства. Незалежно від ступеня самостійності й об'єктивності внутрішнього аудиту він не може досягти такого ступеня незалежності, якого вимагають від зовнішнього аудитора при висловленні ним думки щодо фінансових звітів. Інформація, що надана службою внутрішнього контролю влаштовує лише внутрішніх користувачів, в той час, як зовнішні користувачі (інвестори, кредитори тощо) потребують інформації, підтвердженої незалежним аудитором.

Слід зауважити, що внутрішній аудит, не в якому разі, не потрібно приймати, як альтернативу зовнішньому аудиту. Проте внутрішній аудит аналізує ситуацію ризику і застерігає від банкрутства, використовує ноу-хау для збільшення прибутку й ефективності нової технології, вживає заходів, що сприяють фінансовій діяльності підприємства. Особливістю його є його безперервність, яка дозволяє своєчасно виявити систематичні недоліки в роботі персоналу та попередити їх виникнення у майбутньому.

Внутрішній аудит здійснюється спеціальними структурними підрозділами підприємства або його робітниками за рішенням органів управління підприємством для контролю й аналізу господарської діяльності на основі рішення органів управління, або відповідно до порядку, встановленого законодавством.[2]

Основні методологічні положення щодо організації внутрішнього аудиту полягають у тому, що насамперед на підприємстві повинен бути укомплектований штат внутрішніх аудиторів, після чого здійснюється розподіл контрольних функцій та формуються методичні вказівки з питань внутрішнього аудиту. Діяльність служби внутрішнього аудиту є найскладнішою формою організації контролю на підприємстві.

Слід зазначити, що не всі підприємства потребують впровадження внутрішнього аудиту в свою діяльність. Керівники не великих підприємств можуть самостійно контролювати всі процеси фінансового-господарської діяльності що здійснюються на підприємстві. Запровадження внутрішнього аудиту особливо доцільно на великих і середніх підприємствах та для власників, які безпосередньо займаються управлінням підприємства, а передали ці функції менеджерам.[3]

Головною проблемою внутрішнього аудиту слід вважати відсутність єдиної методики, щодо створення відділу внутрішнього аудиту на підприємстві та організації його роботи, тому дуже часто існування внутрішнього аудиту на підприємстві є неефективним. В результаті проведеного дослідження ми прийшли до висновку, що правильно організована служба внутрішнього аудиту на підприємстві дає змогу виконувати основні завдання системи внутрішнього контролю, а саме: отримання обґрунтованої впевненості в досягненні підприємством цілей щодо достовірності фінансової звітності. Ефективний внутрішній аудит може зменшити витрати підприємства та забезпечити його позитивний кінцевий результат.

Суб'єкти підприємницької діяльності АПВ повинні запровадити систему внутрішнього аудиту у діяльність та оцінити можливості та перспективи, які сприятимуть успішному розвитку підприємства в умовах жорсткої конкурентної боротьби.

Література:

1. Бутинець Т.А. Система внутрішнього контролю: організаційні підходи /Т.А. Бутинець//Науковий вісник. – 2010. – №2(27) с.30-39.
2. Каменська Т. Основні напрями діяльності внутрішнього аудиту в системі управління /Т. Каменська//науково-практичний журнал: «Бухгалтерський облік і аудит» - 2010. - №9 с.43-46
3. Утенкова К.О. Внутрішній аудит в аграрних підприємствах: проблеми і перспективи розвитку // Облік і фінанси АПК. – 2010.- №2.